

พัฒนาการนโยบายการท่องเที่ยวของประเทศไทย และทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

Development of Vietnam's Tourism Policy and Its Direction to Sustainable Development

วรวิทย์ จำลองนาค (Worrawoot Jumlongnark)¹

เหงวียน ฐ ฮว่าย (Nguyen Thu Hoai)²

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาหาประการดังนี้ ประการแรก เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านนโยบายการท่องเที่ยวของประเทศไทยในอดีตจนถึงปัจจุบัน ประการที่สอง เพื่อนำเสนอการวางยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยอย่างยั่งยืนในปัจจุบัน ประการที่สาม เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการท่องเที่ยวของประเทศไทยต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ประการที่สี่ เพื่อชี้ให้เห็นความท้าทายและบทเรียนที่ได้รับต่อการดำเนินนโยบายการท่องเที่ยวในเวียดนาม และประการสุดท้าย เพื่อเสนอแนะทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเวียดนามในอนาคต การศึกษาในครั้งนี้ ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ ภายได้ข้อถกเถียงที่ว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนั้นควรจะเป็นอย่างไร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary analysis) ผลการศึกษาพบว่า ประการแรก พัฒนาการทางด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงเวลาต่างกัน ประการที่สอง ประเทศไทยได้วางยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเป็นระเบียบแบบแผน ประการที่สาม นโยบายการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ

---

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์, วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Assistant Professor at College of Politics and Governance, Mahasarakham University.

E-mail: worrawoot.j@msu.ac.th

²อาจารย์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Lecturer at Faculty of Social Sciences and Humanities, Mahasarakham University

E-mail: nguyen.t@msu.ac.th

ของประเทศเป็นอย่างมาก ประการที่สี่ ประเทศเวียดนามมีการปรับปรุงแก้ไขมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวหลายด้านแต่ก็ยังมีปัญหาที่ยังไม่ปรับอีกมาก และประการสุดท้าย ประเทศเวียดนามควรคำนึงถึงการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในระยะยาวและสร้างความยืดหยุ่นในการเผชิญกับความท้าทายในอนาคต

คำสำคัญ: นโยบายการท่องเที่ยว, พัฒนาการของนโยบาย, การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, ความท้าทาย, ประเทศเวียดนาม

Abstract

This review article has five main objectives: to examine the evolution of tourism policy in Vietnam from past to present, to present current strategies for sustainable tourism development in Vietnam, to analyze the impact of Vietnam's tourism policy on the country's economic growth, to identify challenges and lessons learned in implementing tourism policy in Vietnam, and to suggest directions for the future development of Vietnam's tourism industry. This study employs a qualitative study method, focusing on the debate surrounding sustainable tourism development. Through document analysis, the study found that the development of tourism in Vietnam has varied across different periods, Vietnam has established a systematic strategy for sustainable tourism, and Vietnam's tourism policy significantly impacts the country's economic growth. Additionally, while Vietnam has improved several measures to promote tourism, many issues remain unresolved. The study suggests that Vietnam should consider long-term development and build resilience to address future challenges in its tourism industry.

Keywords: Tourism Policy, Policy evolution, sustainable tourism, Challenges, Vietnam

1. บทนำ

การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อการเติบโตทางด้านผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) ของกลุ่มประเทศอาเซียน โดยเฉพาะสำหรับประเทศเวียดนามนั้น รายงานจากสำนักงานสถิติแห่งชาติเวียดนามชี้ให้เห็นว่า ภาคการท่องเที่ยวได้สร้างรายได้ต่อเศรษฐกิจของเวียดนามโดยมีตัวเลขค่อย ๆ เพิ่มขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมาจากร้อยละ 6 ในปี พ.ศ. 2556 เป็นร้อยละ 7.9 ในปี พ.ศ. 2560 และสูงถึงร้อยละ 9.2 ในปี 2562 (General Statistics Office, 2020) ซึ่งทำให้เห็นว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวถือเป็นหนึ่งในสามของภาคเศรษฐกิจที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยรัฐบาลของประเทศเวียดนามมีนโยบายที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาภาคการท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด เนื่องจากการเติบโตด้านการท่องเที่ยวมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในด้านอื่นๆ อีกด้วย เช่น การขนส่ง โทรคมนาคม การประกันภัย บริการทางการเงิน ที่พักและอาหาร การพัฒนาการท่องเที่ยวยังนำมาซึ่งการขยายตลาดของผู้บริโภคสินค้าภายในประเทศ ช่วยส่งเสริมการเติบโตของเศรษฐกิจเวียดนามได้อย่างรวดเร็ว (Yen et al., 2021)

นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลเวียดนามเริ่มมีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 ด้วยการลงนามอนุมัติก่อตั้งบริษัทการท่องเที่ยวแห่งแรกของเวียดนาม ซึ่งสังกัดกระทรวงการค้าระหว่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อประชาสัมพันธ์ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับต่างประเทศ โดยการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวด้านธรรมชาติและประวัติศาสตร์ให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมเยือนในฐานะแขกสำคัญของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนาม (Vietnam National Authority of Tourism, 2020) ระยะเวลาผ่านมากว่า 60 ปี จนถึงปัจจุบัน หลังดำเนินการปฏิรูปเศรษฐกิจโดยใช้นโยบายโด่ย เม้ย (Doi Moi) ในปี พ.ศ. 2529 ส่งผลทำให้เวียดนามมีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยเพิ่มจาก 180 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี พ.ศ. 2533 มาเป็น 11,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี พ.ศ. 2558 (ชญานิษฐ์ ชวะโนทย์, 2561) ทั้งนี้ ยังส่งผลให้ประเทศเวียดนามเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในระดับนานาชาติ หน่วยงานการท่องเที่ยวเวียดนามได้ร่างและเผยแพร่ยุทธศาสตร์การพัฒนาช่วงปี พ.ศ. 2555-2563 และวิสัยทัศน์ถึงปี พ.ศ. 2573 อย่างเป็นทางการ โดยตั้งเป้าว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะกลายเป็นภาคเศรษฐกิจที่สำคัญและทำหน้าที่เป็นตัวขับเคลื่อน

การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ (พาน เวียน มิง ฮุย และสุเมธ แก่นมณี, 2558) อย่างไรก็ตาม ช่วงสองปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2563-2564) เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ที่ต้องเผชิญกับสถานการณ์ร้ายแรงของโรคระบาดโควิด-19 ซึ่งทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเวียดนามประสบปัญหาอย่างมาก เช่น จำนวนนักท่องเที่ยวในเก้าเดือนแรกของปี พ.ศ. 2564 มีเพียงแค่ 114.5 แสนคน ลดลงร้อยละ 97 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้านั้น ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวประมาณร้อยละ 90 ต้องปิดกิจการชั่วคราว และอีกร้อยละ 10 ของจำนวนผู้ประกอบการที่ต้องปิดทำการอย่างถาวร ขณะเดียวกันธุรกิจโรงแรมมีอัตราการเข้าพักเพียงร้อยละ 10-20 ซึ่งส่งผลทำให้โรงแรมหลาย ๆ แห่งจำเป็นต้องลดจำนวนพนักงาน โครงการก่อสร้างโรงแรมใหม่หลายโครงการต้องหยุดพักการก่อสร้างชั่วคราว (An, 2021)

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านนโยบายการท่องเที่ยวของประเทศเวียดนามในอดีตจนถึงปัจจุบัน

2.2 เพื่อนำเสนอการวางยุทธศาสตร์การพัฒนการท่องเที่ยวของประเทศเวียดนามอย่างยั่งยืนในปัจจุบัน

2.3 เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการท่องเที่ยวของประเทศเวียดนามต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

2.4 เพื่อชี้ให้เห็นความท้าทายและบทเรียนที่ได้รับต่อการดำเนินนโยบายการท่องเที่ยวในเวียดนาม

2.5 เพื่อเสนอแนะทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเวียดนามในอนาคต

3. วิธีการศึกษา

การศึกษาในประเด็นนี้ ผู้เขียนใช้วิธีการศึกษาโดยการวิเคราะห์เอกสาร (Document analysis) โดยใช้การรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องมาจากหลายๆ แหล่ง ทั้งจากเว็บไซต์ บทความวิชาการ และข้อมูลของหน่วยงานราชการ นำมาประมวลและวิเคราะห์และเรียบเรียงอธิบายความในเชิงพรรณนา (descriptive) และนำเสนอออกมาในรูปแบบงานเขียนเชิงวิชาการ

4. ผลการศึกษา

4.1 พัฒนาการของนโยบายการท่องเที่ยวในเวียดนามตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน

ในประเด็นนี้จะพิจารณาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของนโยบายการท่องเที่ยวของเวียดนามตั้งแต่ช่วงแรกจนถึงปัจจุบันโดยเน้นย้ำถึงการปฏิรูปนโยบายที่สำคัญในด้านกรอบกฎหมายและความคิดริเริ่มของรัฐบาลที่หล่อหลอมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเวียดนาม การนำเสนอจะครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจที่มีการวางแผนจากส่วนกลางไปสู่เศรษฐกิจที่มุ่งเน้นตลาดและการปฏิรูปในเชิงนโยบาย โดยการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นตัวขับเคลื่อนหลักในการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยจะแบ่งวิวัฒนาการนโยบายการท่องเที่ยวของเวียดนามออกเป็น 5 ยุคดังต่อไปนี้

4.1.1 นโยบายการท่องเที่ยวของเวียดนามช่วง พ.ศ. 2503 - พ.ศ. 2517 :

ยุคแห่งสงคราม

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503-2518 หลังจากสิ้นสุดการต่อสู้กับประเทศฝรั่งเศสเป็นเวลานาน เวียดนามถูกแยกเป็นสองส่วน โดยทางภาคเหนืออยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนามหรือ คอมมิวนิสต์เวียดนามเหนือ ส่วนภาคใต้ถูกสหรัฐอเมริกาเข้ามาแทรกแซงการเมืองภายในเวียดนามโดยใช้รัฐบาลหุ่นเชิด ปรากฏการณ์ดังกล่าวทำให้ประเทศเวียดนามเกิดความขัดแย้งระหว่างเวียดนามเหนือและเวียดนามใต้ นำไปสู่การต่อสู้รบกันของสองฝ่ายตลอดระยะเวลา 21 ปี (พ.ศ. 2497-2518) (ธนันท์ บุนวรรณา, 2555) ดังนั้น นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวสมัยนั้นจึงกลายเป็นเครื่องมือที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ทางการเมืองมากกว่าจะเป็นเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนาม (ปิยะกษิทธิ์เดช เป็ลยศรี และบุญยสุษฎ์ อเนกสุข, 2561) โดยมีจุดเริ่มต้นคือ การลงนามอนุมัติก่อตั้งบริษัทการท่องเที่ยวแห่งแรกของเวียดนาม ซึ่งสังกัดกระทรวงการต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับต่างประเทศ โดยให้บริการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมเยียนในฐานะแขกสำคัญของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนาม การท่องเที่ยวของเวียดนามสมัยนั้นถูกตั้งเป้าหมายไว้ว่า จะมีส่วนช่วยในการเพิ่มรายได้จากเงินตราต่างประเทศให้กับประเทศที่กำลังประสบความยากลำบากทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมือง เสริมสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรการท่องเที่ยวต่างประเทศ ซึ่งทั้งนี้จะช่วยสร้างภาพลักษณ์

ที่ดีของเวียดนามในเวทีสากล (Vietnam National Authority of Tourism, 2020) ส่วนเวียดนามได้นั้น ในช่วงเวลานั้นเวียดนามถูกแบ่งออกเป็นสองภูมิภาคคือ ภาคเหนือและภาคใต้ ซึ่งเป็นผลมาจากสงครามเวียดนาม-สหรัฐฯ การท่องเที่ยวของเวียดนามได้นั้นพบว่าการท่องเที่ยวภายในประเทศแทบจะไม่มีเลย ส่วนการท่องเที่ยวระหว่างประเทศเป็นเพียงแค่การดำเนินการเพื่อเป้าหมายทางการเมือง โดยนักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่เป็นเพียงเป็นตัวแทนจากประเทศต่างๆเดินทางเข้ามาเท่านั้น (Truong & Le, 2016)

4.1.2 นโยบายการท่องเที่ยวของเวียดนามช่วง พ.ศ. 2518-2528 : ยุคแห่งการฟื้นฟูประเทศ

ภายหลังจากประเทศสหรัฐอเมริกาถอนตัวออกจากเวียดนามใต้ ในปี พ.ศ. 2518 และเวียดนามเหนือสามารถผนวกเวียดนามใต้รวมกันเป็นประเทศเดียวกัน การปกครองของประเทศเวียดนามในขณะนั้นใช้รูปแบบการปกครองในระบอบคอมมิวนิสต์ อย่างไรก็ตาม ด้วยระบบเศรษฐกิจที่มีการวางแผนจากส่วนกลางโดยตลาดสินค้าและบริการถูกควบคุมจากรัฐบาลโดยส่วนใหญ่ ส่งผลทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพมากนัก ในช่วงเวลาดังกล่าว แนวทางการท่องเที่ยวของประเทศเวียดนามยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบแบบแผน เนื่องจากเป็นสถานการณ์ที่เวียดนามเพิ่งผ่านพ้นสงครามและการฟื้นฟูเศรษฐกิจ นโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวในช่วงเวลานั้นส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การก่อตั้งหน่วยงานการท่องเที่ยวต่าง ๆ พัฒนาบุคลากร แรงงาน สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวในระดับจังหวัด และการจัดตั้งสถานประกอบการท่องเที่ยวที่อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ อาจกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวของประเทศเวียดนามในช่วงปี 1975-1990 (พ.ศ. 2518-2533) ยังถูกใช้เป็นเครื่องมือทางด้านการเมืองเป็นหลัก ด้วยวัตถุประสงค์ที่ต้องการสร้างภาพลักษณ์ของประเทศที่รักความสงบสุข สันติภาพ และอิสรภาพเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีทั้งด้านการเมืองและเศรษฐกิจกับนานาชาติอารยะประเทศ อย่างไรก็ตาม ด้วยนโยบายด้านการวางแผนโครงสร้างองค์การเกี่ยวกับการท่องเที่ยวดังกล่าว การท่องเที่ยวของเวียดนามได้พัฒนาไปอีกขั้นหนึ่ง ซึ่งจะเป็นการวางรากฐานที่ดีสำหรับการพัฒนาที่ก้าวกระโดดในเวลาถัดไป (ชญานิ ชวะโนทย์, 2561)

4.1.3 นโยบายการท่องเที่ยวของเวียดนามช่วง พ.ศ. 2529 - พ.ศ. 2562

: ยุคแห่งการปฏิรูปด้วยนโยบาย Doi moi

ในปี พ.ศ. 2529 เวียดนามได้ดำเนินการปฏิรูปเศรษฐกิจที่เน้นระบบตลาด โดยการใช้นโยบาย โดย เม่ย (Doi moi) หรือเรียกว่า “Doi Moi policy” ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ครั้งนี้ได้ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีในหลาย ๆ ด้าน รวมทั้งการท่องเที่ยวด้วย ที่สำคัญเนื่องจากนโยบายการเปิดประเทศดังกล่าวและด้วยลักษณะทางธรรมชาติ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจทำให้เวียดนามกลายเป็นจุดหมายปลายทางที่ยอดนิยมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งถูกจัดเป็นอันดับที่สามารถรองจากอินโดนีเซียและไทย จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างทวีคูณจาก 1.251 ล้านคนในปี พ.ศ. 2538 เป็น 12.922 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2560 การท่องเที่ยวมีส่วนสำคัญต่อการเติบโตของ GDP และช่วยกระตุ้นการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของประเทศเวียดนามอย่างก้าวกระโดด ดังนั้น อุตสาหกรรม การการท่องเที่ยวในยุคนี้ได้กลายมาเป็นนโยบายระดับชาติที่รัฐบาลต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก (Hoa et al., 2020) โดยเห็นได้จากการเกิดขึ้นของนโยบายต่าง ๆ เช่น ในปี พ.ศ. 2537 มติของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในเส้นทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อนำไปสู่ ความเป็นอุตสาหกรรมและความทันสมัยของประเทศ ในปี พ.ศ. 2541 กรมการเมือง ได้ออกนโยบายเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยเริ่มจากการก่อตั้งสำนัก คณะกรรมการอำนวยการของรัฐซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบด้านกฎหมายการท่องเที่ยวฉบับแรก และนโยบายที่ส่งเสริมโครงการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว และแผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวแห่งชาติได้รับการอนุมัติและดำเนินการทั่วประเทศ (Vietnam National Authority of Tourism, 2020)

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยเวียดนามได้มีส่วนช่วยในการฟื้นฟู และขยายตัวของอัตราการเติบโตเศรษฐกิจในช่วงหลายสิบปีหลังจากมีการดำเนินนโยบาย โดย เม่ย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2560 เป็นครั้งแรกที่รัฐบาล ได้ออกมติที่ 08-NQ/TW ซึ่งกำหนดอย่างชัดเจนว่า “ให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็น ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ ซึ่งถือเป็นยุทธศาสตร์ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาประเทศ สร้างแรง ผลักดันต่อการพัฒนาทุกภาคส่วนและเศรษฐกิจด้านอื่น ๆ” ขณะเดียวกัน มติที่ 08-NQ/ TW ยังเน้นย้ำว่า “การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นความรับผิดชอบของระบบการบริหาร

ประเทศทุกระดับชั้น ทุกภาคส่วนของสังคมทั้งหมดให้อยู่ภายใต้การกำกับและดูแลของคณะกรรมการกลางของพรรคอย่างใกล้ชิด รวบรวมแหล่งทรัพยากรของชาติเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว” ซึ่งทั้งหมดนี้เพื่อยกระดับการตระหนักถึงความสำคัญที่มีต่อการท่องเที่ยวของภาครัฐทุกส่วน ซึ่งส่งผลทำให้นโยบายต่าง ๆ ได้ถูกดำเนินการในทุกระดับ ส่งเสริมให้มีการลงทุนหลั่งไหลเข้ามาสู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศ (Vietnam National Authority of Tourism, 2020)

ประเทศเวียดนามมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของตนเองที่สำคัญมากมาย เช่น ฮาป้า ฮาลองเบย์ เมืองหลวงฮานอย โฮจิมินห์ เป็นต้น จากข้อมูลของนักท่องเที่ยวพบว่า การท่องเที่ยวของเวียดนามมีความสอดคล้องกับแนวคิด Nostalgia Tourism คือปรากฏการณ์ทางสังคมอันเป็นที่มาของวัฒนธรรมการท่องเที่ยวแบบวิถีหาอดีตซึ่งนับว่าเป็นความสำเร็จด้านการตลาดในการดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยวที่จินตนาการร่วมกันถึงยุคสมัยใดสมัยหนึ่งในอดีตอันเป็นช่วงเวลาแห่งความสุข ความเจริญรุ่งเรืองหรือสวยงามที่สุดด้านใดด้านหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของกระทรวงวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว ของประเทศเวียดนาม ในปี พ.ศ. 2567 สถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวต่างชาติมากที่สุด ได้แก่ ฮานอย โฮจิมินห์ซิตี้ ดานัง ฟูโก๊วก ฮอยอัน ญาจาง ดาลัด เว้ ฟานเถียต และหุงเต่า จังหวัดเหล่านี้เป็นผู้นำในด้านจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ตัวอย่างเช่น ในปี พ.ศ. 2566 เมืองฮานอยต้อนรับนักท่องเที่ยวประมาณ 4 ล้านคน ในขณะที่โฮจิมินห์ซิตี้ต้อนรับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเกือบ 5 ล้านคน และดานังต้อนรับนักท่องเที่ยว 1.98 ล้านคน (Communist Party of Vietnam Online Newspaper, (2023); Vn Economy, (2023)).

4.1.4 นโยบายการท่องเที่ยวของเวียดนามช่วง พ.ศ. 2563-2565 : ยุคแห่งการระบอบโควิด-19

ตามรายงานของสำนักงานสถิติทั่วไปในปี พ.ศ. 2563 เนื่องจากการปิดพรมแดนเพื่อป้องกันโรคระบาด Covid-19 ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาเยือนเวียดนามมีเพียงประมาณ 3.7 ล้านคน ลดลงร้อยละ 79.5 นักท่องเที่ยวภายในประเทศมีเพียง 56 ล้านคน ลดลงร้อยละ 34.1 (General Statistics Office, 2020) ประมาณร้อยละ 95 ของสถานประกอบการที่ให้บริการการท่องเที่ยวระหว่างประเทศของเวียดนามต้องหยุดดำเนินงาน ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2563 มีเพียงกิจกรรมการเดินทางภายในประเทศ

บางส่วนเท่านั้นที่ได้รับการฟื้นฟู แต่ต่อมาก็มีคำสั่งจากรัฐบาลของเวียดนามให้ปิดอีกครั้งในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563 และรวมไปถึงโรงแรมหลายแห่งต้องปิดการดำเนินงานอีกด้วย (จำนวนผู้เข้าพักในบางครั้งเพียง ร้อยละ 10-15) (Phuong, 2023) จะเห็นได้ว่าการระบาดใหญ่ของ Covid-19 ได้ส่งผลกระทบอย่างหนักและร้ายแรงต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเวียดนาม รัฐบาลเวียดนามจึงได้ดำเนินมาตรการอย่างรวดเร็วเพื่อดำเนินนโยบายเฉพาะกิจที่ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนให้กับผู้ประกอบการธุรกิจต่างๆ รวมถึงธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อให้พวกเขาสามารถอยู่รอดจากการแพร่ระบาดของ Covid-19 ได้ (Hoang et al., 2020) เช่น ส่งเสริมความตระหนักตัวของประชาชนในการรณรงค์ให้ประชาชนเข้ารับการฉีดวัคซีน COVID-19 ให้กับทุกภาคส่วนของสังคม โดยมุ่งเน้นการสร้างพื้นที่ท่องเที่ยวที่ปลอดภัยและจุดหมายปลายทางที่ปลอดภัย (Tuyet et al., 2021)

นอกจากนี้ ตามข้อเสนอของกระทรวงวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว รัฐบาลได้ออกมติ 68 / NQ-CP เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2564 ซึ่งเป็นนโยบายช่วยเหลือภาคธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ Covid-19 จะได้รับการสนับสนุนด้วยเงินสนับสนุนจากรัฐบาล ประมาณ VND 3,710,000 / คน / เดือน (Vietnam National Authority of Tourism, 2021) ที่สำคัญนายกรัฐมนตรีได้ออกคำสั่งที่ 11/CT-TTg ซึ่งลงมติวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2563 เกี่ยวกับการกึ่งด่วนและแนวทางแก้ไขปัญหาในการผลิตและการประกอบธุรกิจ ได้แก่ (1) การสนับสนุนทางการเงินและสินเชื่อเพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการมีเงินทุนเพียงพอที่จะจ่ายสำหรับการชำระเงินที่ครบกำหนดและรักษาการผลิตและกิจกรรมทางธุรกิจในระหว่างที่ โรค Covid-19 กำลังระบาดอย่างรุนแรง; (2) ลดหรือระงับค่าธรรมเนียมภาษีและภาระหนี้ธนาคารเพื่อลดภาระทางการเงินให้กับผู้ประกอบการที่ต้องจัดการในช่วงเวลาที่ยากลำบาก (Dat, 2021) นโยบายเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว แม้ว่าจะต้องระงับการต้อนรับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ แต่รัฐบาลยังคงวางแผนในเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในระยะยาวด้วยมุมมองของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและครอบคลุม และมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสูง (Hoang & Hanh, 2020)

4.1.5 นโยบายการท่องเที่ยวของเวียดนามช่วง พ.ศ. 2566-ปัจจุบัน

หลังจากผ่านสองปีของการได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัส Covid-19 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและแสดงสัญญาณของการเติบโตอีกครั้ง ซึ่งส่งผลอย่างมากต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของเวียดนามในปี พ.ศ. 2565 นอกจากนี้ การสนับสนุนจากรัฐบาลและองค์กรทุกระดับได้เข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อธุรกิจการท่องเที่ยว ซึ่งมีโอกาสฟื้นตัวจาก Covid-19 และการเติบโตอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งชาติเวียดนามยังได้เสนอให้กระทรวงวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยวประกาศใช้แผนหมายเลข 3228 เพื่อดำเนินนโยบายเพื่อกระตุ้นอุปสงค์และฟื้นฟูกิจกรรมการท่องเที่ยวและการเดินทาง ยิ่งไปกว่านั้น สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งชาติเวียดนามยังเป็นผู้นำและผู้ประสานงานอย่างใกล้ชิดให้กับหน่วยงานท้องถิ่นในการดำเนินการหลายโครงการเพื่อฟื้นฟูการท่องเที่ยวภายในประเทศ ระหว่างจังหวัดและระหว่างภูมิภาคอย่างปลอดภัย เชื่อมโยงจุดหมายปลายทางสมาคมการท่องเที่ยวธุรกิจและสายการบินเพื่อสร้างแพ็คเกจคุณภาพและโปรแกรมการท่องเที่ยวพิเศษเพื่อกระตุ้นความต้องการการเดินทางท่องเที่ยวของประชาชน (Vietnam National Authority of Tourism, 2021)

การฟื้นตัวอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเวียดนามเพื่อมุ่งมั่นที่จะบรรลุเป้าหมายในการเป็นกลไกที่ขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจที่สำคัญภายในปี พ.ศ. 2573 ตามมติ 08-NQ/TW เป็นความมุ่งหมายอย่างแรงด่วนของรัฐบาลเวียดนาม ดังนั้น รัฐบาลเวียดนามจึงมีนโยบายหลายอย่างเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น การลดค่าไฟฟ้าในสถานประกอบการที่พัก, การลดเงินทุนการท่องเที่ยวสำหรับผู้ประกอบการท่องเที่ยว, การสนับสนุนสวัสดิการสำหรับมัคคุเทศก์ ฯลฯ นอกจากนี้ ยังมีนโยบายสนับสนุนของรัฐบาลและกระทรวงแรงงาน ผู้พิทักษ์ทางสังคมและกิจการสังคมก็ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการฝึกอบรมและจัดหางานให้กับแรงงานใหม่ที่เข้าไปทำงานในแวดวงการท่องเที่ยว ซึ่งเข้ามาทดแทนให้กับแรงงานจำนวนมากเนื่องจากผลกระทบของภาระบดใหญ่ของ Covid-19 ที่ต้องลาออกจากงานแล้วเปลี่ยนไปทำงานในสายอาชีพอื่น และไม่มีเจตจำนงที่จะกลับไปทำงานด้านการท่องเที่ยวอีก นอกจากนี้ รัฐบาลยังใช้นโยบายเกี่ยวกับการลดภาษีสินค้าพิเศษ การลดค่าเช่าที่ดิน สำหรับธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อช่วยบรรเทาปัญหาและมีเงินทุนเมื่อจำเป็นต้องเริ่มต้นใหม่ธุรกิจอีกครั้ง (Phuong, 2021)

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2566 ที่ผ่านมา สมัชชาแห่งชาติได้ลงมติเห็นชอบกับการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการออกและการเข้าประเทศของพลเมืองเวียดนามและกฎหมายว่าด้วยการเข้าออก การขนส่งและการพำนักของชาวต่างชาติในเวียดนาม ดังนั้น สมัชชาแห่งชาติจึงตกลงที่จะขยายระยะเวลาวีซ่าอิเล็กทรอนิกส์จาก 30 วันเป็น 90 วันใช้ได้สำหรับผู้ที่ได้รับวีซ่าเข้าประเทศหลายครั้ง ในขณะเดียวกันก็เพิ่มระยะเวลาพำนักชั่วคราวที่ชายแดนสำหรับผู้เข้าประเทศภายใต้การยกเว้นวีซ่าฝ่ายเดียวจาก 15 วันเป็น 45 วัน ซึ่งมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม 2566 เป็นต้นไป นโยบายนี้ถือเป็นการส่งเสริมที่ดีสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะเดินทางไปเวียดนามมากขึ้นและนานขึ้น และยังเป็นโอกาสสำหรับการท่องเที่ยวเวียดนามในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค เช่น ประเทศไทย เนื่องจากนโยบายดังกล่าวได้จัดปัญหาคอขวดในเรื่องของวีซ่าซึ่งจะช่วยให้เวียดนามบรรลุเป้าหมายในการต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ 8 ล้านคนในปี พ.ศ. 2566 ซึ่งช่วยเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาประเทศเวียดนามร้อยละ 5-25 ต่อปี (Economy and Urbanism, 2023)

4.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยอย่างยั่งยืน

กฎหมายว่าด้วยการท่องเที่ยว พ.ศ. 2560 ของเวียดนามให้คำจำกัดความ “การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” ว่าหมายถึง การพัฒนาการท่องเที่ยวที่เป็นไปตามข้อกำหนดแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมพร้อมกับได้รับผลประโยชน์ที่เท่าเทียมกันของทุกหน่วยงานและภาคส่วน รวมทั้งประชาชนที่มีความเกี่ยวข้องโดยไม่ก่อให้เกิดอันตรายหรือทำลายทรัพยากรธรรมชาติ” การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนประกอบด้วยเนื้อหาพื้นฐาน 3 ประการต่อไปนี้ (1) รักษาอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวที่สูงอย่างสมเหตุสมผล มั่นคงและต่อเนื่อง อัตราการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวควรได้รับการพิจารณาในระดับที่เหมาะสมตามสภาพจริงเพื่อตอบสนองความต้องการในการส่งเสริมการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในขณะที่ไม่สร้างแรงกดดันเพื่อแลกกับการเสื่อมโทรมลงของทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม (2) ส่งเสริมความก้าวหน้า ความยุติธรรมทางสังคม การอนุรักษ์ และการส่งเสริมคุณค่าทางวัฒนธรรมของชนพื้นเมือง การพัฒนาการท่องเที่ยวต้องนำไปสู่การ

แสวงหาผลประโยชน์ที่มีประสิทธิภาพและมีเหตุผล การใช้คุณค่าทางวัฒนธรรมของชนพื้นเมือง มรดกทางวัฒนธรรมและทรัพยากรมนุษย์ของท้องถิ่นเพื่อรักษาความยั่งยืนในระยะยาว (3) การคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยาและการพัฒนาทรัพยากรหมุนเวียน ได้แก่ การอนุรักษ์และปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยาในกิจกรรมการท่องเที่ยว การอนุรักษ์และปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยาเพื่อสร้างสถานที่และเงื่อนไขสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Hung, 2023)

นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีฟาม มินห์ ซินห์ ได้ลงนามในมติรัฐบาลฉบับที่ 82/NQ-CP เกี่ยวกับการกิจสำคัญและแนวทางแก้ไขเพื่อเร่งการฟื้นตัวและเร่งการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนโดยขอให้กระทรวงวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยวดำเนินโครงการ “ปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีลักษณะของการเป็นหัวอกของการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ” โดยเน้นย้ำพิเศษในเรื่องการปรับโครงสร้างตลาดการท่องเที่ยว เสริมสร้างสถิติการท่องเที่ยวและดำเนินการสำรวจข้อมูลการท่องเที่ยวภายใต้โครงการสำรวจสถิติแห่งชาติ พัฒนาและดำเนินการตามแผนปฏิบัติการการท่องเที่ยวสีเขียวในช่วงปี.ศ. 2566-2568 ปกป้องสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคมในสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญภายใต้แนวคิด “จุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวสีเขียว สะอาด สวยงาม มีอารยธรรมและเป็นมิตร (Cong an nhan dan online, 2023)

เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน รัฐบาลเวียดนามได้มุ่งเน้นให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากเดิมมีเพียงรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลเท่านั้น แต่ในระยะหลังรัฐบาลพยายามเน้นส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (cultural tourism) การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ (ethnic tourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (eco-tourism) การท่องเที่ยวในเมือง (urban tourism) และการท่องเที่ยวเพื่อการจัดประชุมสัมมนาและการจัดนิทรรศการ (MICE tourism) เพิ่มขึ้นมา ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น รัฐบาลเวียดนามได้ประกาศส่งเสริมเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวในระดับภูมิภาค รวมทั้งการระบุรูปแบบผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน โดยให้ความสำคัญในเรื่องของการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่ต่าง ๆ

ทั่วทั้งภูมิภาค โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นกลไกก่อให้เกิดการสร้างงานและกระจายรายได้ อย่างทั่วถึง เพราะรัฐบาลมองว่า ประชาชนในทุกภาคส่วนของประเทศจะต้องมีความสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาขับเคลื่อนประเทศไปกับรัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐ ด้วย (ปิยะภิชิต์เดช เปลือยศรี และบุญยสฤกษ์ อเนกสุข, 2561)

4.3 ผลกระทบของนโยบายการท่องเที่ยวของประเทศไทยต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

ผลจากนโยบายต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เห็นบทบาทที่สำคัญของนโยบายการท่องเที่ยวเวียดนามตั้งแต่ปีพ.ศ.2503 จนถึงปัจจุบัน รัฐบาลเวียดนามได้ดำเนินนโยบายต่าง ๆ เพื่อจัดการและส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งนำมาซึ่งผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่เกิดขึ้น ซึ่งสามารถสรุปดังนี้

(1) ด้านการเติบโตเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวมีส่วนสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของเวียดนาม นับตั้งแต่ต้นนโยบาย Doi moi ในปี พ.ศ. 2529 การท่องเที่ยวของเวียดนามค่อยๆพัฒนาอย่างน่าสนใจ เมื่อพิจารณาจากข้อมูลตัวเลขนักท่องเที่ยวในปี 2533 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเพียง 260,000 คน แต่เมื่อพิจารณาตัวเลขนักท่องเที่ยวในปี 2562 มีจำนวนนักท่องเที่ยวสูงถึง 18 ล้านคน และมีจำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.2 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2561 อัตราการเติบโตเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 15 ต่อปีและปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ 21 ด้วยเหตุนี้การท่องเที่ยวจึงมีส่วนช่วยในการเพิ่มสัดส่วนของ GDP ของประเทศมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยในปี พ.ศ. 2559 ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีส่วนช่วยกระตุ้นการเติบโตของ GDP ได้ประมาณร้อยละ 6.96 ในปี พ.ศ. 2560 ได้มีส่วนเพิ่ม GDP ประมาณร้อยละ 7.9 ในขณะที่ปี พ.ศ. 2561 ได้มีส่วนในการเพิ่มขึ้นของ GDP สูงถึงร้อยละ 8.4 นอกจากนี้ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ยังมีส่วนช่วยในการสร้างงานภายในประเทศ ประมาณ 1.3 ล้านคน ไม่นับจำนวนคนที่ให้บริการและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงมีผลอย่างมากต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ช่วยกระตุ้นตลาดสินค้า ผลิตภัณฑ์และบริการอื่น ๆ ของประเทศ (Ho, 2021)

(2) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การหลั่งไหลเข้ามาของนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้มีความจำเป็นต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ต้องได้รับการปรับปรุง เช่น เครือข่ายการคมนาคมขนส่ง โรงแรมที่พักอาศัย และสิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวกสาธารณะ การวางแผนอย่างรอบคอบและการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานสามารถยกระดับการท่องเที่ยวโดยรวมและสร้างความประทับใจในเชิงบวกให้กับผู้มาเยือน เนื่องจากเป็นปัจจัยที่สำคัญในการช่วยให้การท่องเที่ยวของเวียดนามยกระดับและได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่องด้วยการลงทุนอย่างเป็นระบบครอบคลุมจากทั้งรัฐบาลและคู่ค้าจากต่างประเทศ ในช่วง 5-10 ปีที่ผ่านมา การพัฒนาปรับปรุงโครงการสร้างรีสอร์ตระดับหรูไปจนถึงปรับปรุงเครือข่ายสนามบิน ท่าเรือ ถนน ฯลฯ ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ

(3) ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวสามารถส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งด้านบวกและด้านลบ ในขณะที่การส่งเสริมแนวทางปฏิบัติด้านการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและนโยบายการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมสามารถช่วยปกป้องระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพของเวียดนาม แต่อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวจำนวนมากที่ไม่ได้รับการตรวจสอบอาจนำไปสู่ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมรวมถึงมลพิษซึ่งส่งผลกระทบต่อที่อยู่อาศัยและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติของคนในท้องถิ่นได้

(4) การอนุรักษ์วัฒนธรรม นโยบายการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมวัฒนธรรมของท้องถิ่นอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบต่อสังคมสามารถช่วยรักษามรดกทางวัฒนธรรมอันยาวนานของเวียดนามได้ การส่งเสริมให้ผู้เข้าชมเคารพขนบธรรมเนียมประเพณีและสถานที่ทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นสามารถมั่นใจได้ว่าทรัพยากรวัฒนธรรมจะได้รับการคุ้มครองและส่งต่อไปยังคนรุ่นต่อไป

(5) ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ขณะที่การท่องเที่ยวสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้ แต่ก็อาจทำให้ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีอยู่รุนแรงขึ้น ประโยชน์ของการท่องเที่ยวอาจกระจุกตัวอยู่ในบางพื้นที่หรือธุรกิจซึ่งนำไปสู่ความไม่สมดุลทางเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาคและชุมชนต่างๆ

ดังนั้น ความรับผิดชอบต่อทุกภาคส่วน นโยบายที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและแนวทางปฏิบัติที่ยั่งยืนสามารถสร้างความตระหนักในหมู่นักท่องเที่ยวผู้ประกอบการท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่นเกี่ยวกับความสำคัญของการรักษาสีเขียวและสิ่งแวดล้อมและการเคารพบรรพบุรุษทางวัฒนธรรม สิ่งเหล่านี้สามารถนำไปสู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและเข้มแข็งมากขึ้น การสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ นโยบายต่าง ๆ

ของเวียดนามต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวสามารถมีอิทธิพลต่อภาพลักษณ์ในเวทีระหว่างประเทศ ประสบการณ์เชิงบวกและแนวทางปฏิบัติที่ยั่งยืนสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น และเพิ่มชื่อเสียงของเวียดนามในฐานะจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวที่ต้องการและเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูตและเศรษฐกิจกับประเทศอื่น ๆ

สรุปได้ว่านโยบายการท่องเที่ยวของเวียดนามมีศักยภาพในการกำหนดอนาคตของประเทศในรูปแบบต่างๆ ด้วยการสร้างสมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม รัฐบาลสามารถมั่นใจได้ว่าการท่องเที่ยวยังคงเป็นอุตสาหกรรมที่ยั่งยืนและเป็นประโยชน์สำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม การดำเนินนโยบายที่มีประสิทธิภาพและการติดตามอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการกับความท้าทายและเพิ่มผลกระทบเชิงบวกของการท่องเที่ยวต่อสังคมและเศรษฐกิจของเวียดนาม

4.4 ความท้าทายและบทเรียนที่ได้รับต่อการดำเนินนโยบายการท่องเที่ยวในเวียดนาม

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเวียดนามเผชิญกับความท้าทายและปัญหาหลายประการในการดำเนินนโยบาย มุมมองของผู้เขียนมองว่าแม้ว่าปัญหาเหล่านี้บางส่วนอาจมีการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง แก้ไข แต่ก็ยังมีหลายปัญหาที่ต้องการมีการแก้ไขและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ดังต่อไปนี้

(1) นโยบายวีซ่า ในอดีตเวียดนามมีข้อจำกัดในการออกวีซ่าที่ค่อนข้างเข้มงวดสำหรับนักเดินทางระหว่างประเทศ กระบวนการขอวีซ่าที่ซับซ้อนและค่าธรรมเนียมที่อัตราที่สูงอาจเป็นอุปสรรคให้กับนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพจากการเข้ามาท่องเที่ยวในระยะยาวในประเทศ

(2) โครงสร้างพื้นฐาน แม้ว่าเวียดนามจะมีความคืบหน้าอย่างมากในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน แต่ก็ยังมีความกังวลเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของเครือข่ายการขนส่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ชนบท การเชื่อมต่อทางคมนาคมที่ไม่เพียงพอและความยากลำบากในการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวทางไกล อาจจำกัดการเติบโตของการท่องเที่ยวในระยะยาวได้

(3) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม การเติบโตอย่างรวดเร็วของการท่องเที่ยวอาจทำให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกนำมาใช้มากเกินไปและนำไปสู่ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม การดำเนินการที่ยั่งยืนในการจัดการของเสียและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นความท้าทายที่รัฐบาลจำเป็นต้องให้ความสำคัญ

(4) คุณภาพของการบริการ มาตรฐานการบริการที่ไม่สอดคล้องกันและการขาดบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมอย่างดีในภาคการบริการอาจส่งผลกระทบต่อความประทับใจของนักท่องเที่ยวซึ่งนำไปสู่ความไม่พอใจที่อาจเกิดขึ้น

(5) ความปลอดภัยในระหว่างการท่องเที่ยว แม้ว่าโดยทั่วไปเวียดนามจะถือว่าปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว แต่ก็มีความเสี่ยงเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรม อุบัติเหตุจากรถ และการหลอกลวงนักท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการรับรู้ถึงความปลอดภัยในหมู่นักเดินทาง

(6) การส่งเสริมการตลาด แม้ว่าเวียดนามจะมีสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลายและมรดกทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า แต่ก็มีผลทำให้การทำตลาดในระดับระหว่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะที่เป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวชั้นนำในเวทีโลก การปรับปรุงความพยายามในการส่งเสริมการขายและการกำหนดเป้าหมายไปยังตลาดต่างประเทศที่เฉพาะเจาะจงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเติบโตอย่างยั่งยืน

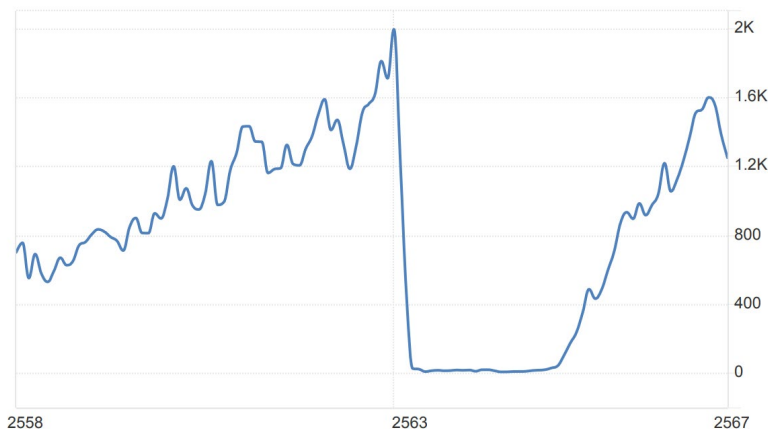
(7) ขาดความหลากหลาย ภาคการท่องเที่ยวของประเทศเวียดนามพึ่งพาจุดหมายปลายทางยอดนิยมมากเกินไป เช่น ฮานอย โฮจิมินห์ซิตี้ ฮาลองเบย์และฮอยอัน แม้ว่าสถานที่เหล่านี้จะเป็นสิ่งดึงดูดที่สำคัญแต่ความพยายามในการส่งเสริมจุดหมายปลายทางที่ไม่ค่อยมีคนรู้จักเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการกระจายผลประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวอย่างเท่าเทียมกันทั่วประเทศ

(8) ข้อจำกัดด้านกฎระเบียบ อุปสรรคของระบบราชการและกฎระเบียบที่ไม่ชัดเจนในบางพื้นที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวและการลงทุน ในปี พ.ศ. 2560 รัฐบาลได้ออกมติที่ 08-NQ/TW เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเป็นหัวขบวนในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำเป็นต้องดำเนินนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยตรง เช่น “เกี่ยวกับการลงทุนประกาศใช้นโยบายเพื่อส่งเสริมและจูงใจการลงทุนด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในพื้นที่สำคัญของการท่องเที่ยว พื้นที่ทางไกลที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว” อย่างไรก็ตาม

หลังจากดำเนินการตามมตินี้มานานกว่า 5 ปีรัฐบาลและกระทรวงที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้ออกนโยบายเพื่อส่งเสริมและจูงใจการลงทุนด้านการท่องเที่ยว เช่น กฎหมายว่าด้วยการลงทุนในโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ไม่อยู่ในรายการแรงจูงใจในการลงทุนเพื่อสร้างความก้าวหน้าในการพัฒนาการท่องเที่ยว (National Assembly of Vietnam, 2022)

4.5 ทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเวียดนามในอนาคต

การระบาดใหญ่ของ COVID-19 ทำให้เกิดวิกฤตที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและทำให้ผู้คนหลายล้านคนทั่วโลกตกงาน สภาการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวโลก (WTTC) ได้สรุปบทเรียนจากการระบาดใหญ่ของ COVID-19 เช่น ความจำเป็นต้องมีความร่วมมือและการประสานงานกันจากทุกภาคส่วนเพื่อจัดการวิกฤตในครั้งนี้ ความร่วมมือเป็น “กุญแจสำคัญ” ที่มุ่งเน้นไปที่มนุษย์ ความปกติใหม่ที่กำลังถูกสร้างขึ้นจะต้องทำให้คนในสังคมของโลกใบนี้ใช้แนวทางแบบองค์รวมและมีเป้าหมายเพื่อส่วนรวมเพื่อความยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนจากรัฐบาลเป็นหลัก รากฐานสำคัญสำหรับการจัดการและการฟื้นฟูวิกฤตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเวียดนามจำเป็นต้องทบทวนและประเมินผลการจัดการและพัฒนานโยบายการท่องเที่ยวที่เหมาะสมเพื่อช่วยให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวฟื้นตัวจากการระบาดใหญ่ของ COVID-19 หลังจากนั้นจึงดำเนินการเปลี่ยนโครงสร้างเพื่อเปลี่ยนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้เป็นภาคเศรษฐกิจที่ยั่งยืน การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในบริบทใหม่ที่สมบูรณ์ (World Travel and Tourism Council, 2021).

Source: tradingeconomics.com | General Statistics Office of Vietnam

รูปภาพที่ 1 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เข้ามาในประเทศไทยเวียดนาม ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2558 - มิถุนายน พ.ศ. 2567

แหล่งข้อมูลอ้างอิง: ดัดแปลงจาก Tradingeconomics.com (2024)

จากรูปภาพที่ 1 แสดงกราฟจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่ประเทศเวียดนาม ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2558 - มิถุนายน พ.ศ. 2567 ข้อมูลจากกราฟพบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ถึงปี พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นช่วงก่อนการระบาดของ โควิด 19 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาประเทศเวียดนามมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่มาสะดุดลงเมื่อเกิดวิกฤติ โควิด 19 ทำให้เกิดการปิดประเทศ การเดินทางของนักท่องเที่ยวมีน้อยลงมากในปี พ.ศ. 2562 จนถึงปี พ.ศ. 2565 จำนวนนักท่องเที่ยวจึงเริ่มฟื้นตัว และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจนถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2567

ดังนั้น อนาคตของการพัฒนาการท่องเที่ยวได้รับอิทธิพลจากแนวโน้มที่สำคัญ ได้แก่ การที่ผู้เดินทางให้ความสำคัญกับความปลอดภัยโดยเลือกจุดหมายปลายทางที่ปลอดภัยจากโรคระบาด การรับประกันสวัสดิภาพของนักท่องเที่ยวผ่านมาตรการความปลอดภัยส่วนบุคคล การกำหนดให้มีพาสปอร์ตวัคซีนและการรับรองจากกระทรวงสาธารณสุข เพื่อสร้างพื้นที่ปลอดภัยสำหรับการท่องเที่ยวภายในประเทศและการดึงดูดนักท่องเที่ยว

ต่างชาติ การใช้เทคโนโลยีช่วยเพิ่มความปลอดภัยและความสะดวกสบายด้วยบริการแบบไร้สัมผัส เช่น การจองตั๋วการเดินทางและที่พักแบบออนไลน์และการวางแผนการเดินทางท่องเที่ยวโดยใช้ AI การเดินทางเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เป็นที่ต้องการเพื่อลดการสัมผัสและความเสี่ยงต่อโรค บริษัทท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงพร้อมนโยบายที่ยืดหยุ่นจะได้รับความนิยมเนื่องจากผลกระทบของไวรัส Covid-19 อย่างต่อเนื่องทำให้การจัดการเป็นไปได้อย่างรัดกุมและรอบคอบ กิจกรรมการท่องเที่ยวตามธรรมชาติและการทำอาหารของคนในท้องถิ่นเป็นตัวเลือกที่น่าสนใจสำหรับประเทศที่มีอารยธรรมที่เก่าแก่ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเวียดนามสามารถใช้ประโยชน์จากแนวโน้มเหล่านี้ได้โดยการพัฒนาลิขสิทธิ์การท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ตามหลักการการได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ สรุปได้ว่าอนาคตของการท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับการจัดลำดับความสำคัญของนโยบายเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยว ความสะดวกสบายและประสบการณ์ที่น่าจดจำ ในขณะการปรับตัวให้เข้ากับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไปท่ามกลางความท้าทายระดับโลก การยอมรับเทคโนโลยีและรองรับนักท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเติบโตและความยั่งยืนของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอนาคต

สำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่จะฟื้นตัวจำเป็นต้องอาศัยระบบการแก้ปัญหาที่ครอบคลุมและประสานกันซึ่งครอบคลุมกลไกนโยบายการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ โครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวก การส่งเสริมกลยุทธ์การตลาดและความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว ในเวียดนาม ผู้เชี่ยวชาญ เช่น Long & Anh (2021); Phuong (2021) และ Tuan (2021) ได้ระบุและนำเสนอแนะนโยบายสำคัญหลายประการที่ต้องดำเนินการ

(1) นโยบายควบคุมการแพร่ระบาด: รัฐบาลต้องควบคุมและจัดการการระบาดของโรคติดต่อ เช่น Covid-19 ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับการดำเนินมาตรการที่สำคัญกับสุขภาพและความปลอดภัยของประชาชน ในขณะที่ช่วยทำให้การดำเนินงานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวดำเนินไปอย่างราบรื่น

(2) การปรับโครงสร้างตลาดการท่องเที่ยว: อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจำเป็นต้องทบทวนโครงสร้างและคิดค้นแนวทางเพื่อกระจายสถานที่ท่องเที่ยวโดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความยั่งยืนยิ่งขึ้น สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับการสำรวจสถานที่ท่องเที่ยวภายในประเทศ

เพิ่มเติมให้มีความหลากหลายและมีคุณภาพสูงเพื่อรองรับตลาดการท่องเที่ยวที่หลากหลาย การเน้นตลาดนักท่องเที่ยวในประเทศในช่วงแรกจะเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมการฟื้นตัวของอุตสาหกรรม

(3) นโยบายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน: ความร่วมมือระหว่างประเทศและท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เวียดนามควรส่งเสริมโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศและความร่วมมือกับจุดหมายปลายทางในภูมิภาค ส่งเสริมแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนและมีความรับผิดชอบต่อขณะที่ปรับตัวให้เข้ากับผลกระทบของโรคระบาด

(4) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล: การยอมรับการเปลี่ยนแปลงสู่ระบบดิจิทัลเป็นส่วนสำคัญในการยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การคว้าโอกาสจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถนำไปสู่ประสบการณ์การท่องเที่ยวที่ดีขึ้น นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการบริการและการประหยัดต้นทุนสำหรับธุรกิจ นอกจากนี้ระบบรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบมีความสำคัญต่อการวิจัยและการวางแผนที่มีประสิทธิภาพในการวางแผนพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

(5) การส่งเสริมการตลาด: การสื่อสารและการส่งเสริมการขายมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมช่องว่างระหว่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศและประเทศเวียดนาม การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมให้เวียดนามเป็นจุดหมายปลายทางที่ปลอดภัย เป็นมิตร และน่าดึงดูด ในขณะที่จัดแสดงแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายจะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศให้เข้ามาเที่ยวในประเทศเวียดนามอย่างยั่งยืนมากขึ้น

(6) การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน: การส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของวิสาหกิจการท่องเที่ยวชุมชนจะไม่เพียงเสริมสร้างประสบการณ์ที่ดีต่อการท่องเที่ยว แต่ยังส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถให้กับชุมชนท้องถิ่น

(7) ลดความซับซ้อนของขั้นตอนการบริหาร: การปรับปรุงกระบวนการบริหารและลดค่าธรรมเนียมในภาคการท่องเที่ยวจะช่วยให้การดำเนินงานด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความราบรื่นขึ้นและส่งเสริมให้ธุรกิจมีส่วนร่วมในอุตสาหกรรมมากขึ้น

ผู้เขียนเห็นว่าด้วยการนำนโยบายเหล่านี้ไปใช้และดำเนินงานในลักษณะที่ประสานกัน เวียดนามสามารถปูทางไปสู่การฟื้นตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่แข็งแกร่ง และนำไปสู่การเติบโตในระยะยาวและสร้างความยืดหยุ่นในการเผชิญกับความท้าทายในอนาคต

5. สรุป

การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศไทยเวียดนาม ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รายได้จากการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศเวียดนาม อัตราการเติบโตเศรษฐกิจในภาคการท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ จากร้อยละ 6 ในปี พ.ศ. 2556 เป็นร้อยละ 9.2 ในปี พ.ศ. 2562 ที่ผ่านมา ทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลายเป็นหนึ่งในสามของเศรษฐกิจที่สำคัญ รัฐบาลเวียดนามมีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมและพัฒนาภาคการท่องเที่ยว การเริ่มต้นลงทุนในบริษัทการท่องเที่ยวและการประชาสัมพันธ์ที่ดีเพื่อสร้างความสนใจในสถานที่ท่องเที่ยว ส่งผลให้เวียดนามกลายเป็นจุดหมายปลายทางสำคัญในการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ นอกจากนี้ นโยบายที่เน้นการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ในเวียดนามได้ช่วยเพิ่มยอดการลงทุนจาก 180 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี พ.ศ. 2533 เป็น 11,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี พ.ศ. 2558 การเติบโตด้านการท่องเที่ยวมีผลกระทบต่อพัฒนาเศรษฐกิจในหลายด้าน เช่น การขนส่ง โทรคมนาคม และการเพิ่มมูลค่าให้กับภาคเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม แนวทางการท่องเที่ยวต้องเปลี่ยนแปลงในยุค New Normal ซึ่งมีความต้องการปรับเปลี่ยนเพื่อรับมือกับสถานการณ์ร้ายแรงจากโรคระบาด COVID-19 การท่องเที่ยวต้องปรับตัวเข้ากับสภาวะเศรษฐกิจและสุขภาพของประชาชน การสร้างนโยบายท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับเงื่อนไขใหม่เป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้สามารถเติบโตอย่างยั่งยืนและเป็นประโยชน์ต่อประชากรและเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต

6. เอกสารอ้างอิง

- ชญาณี ชะโนทัย. (2561). นโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจกับการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศเวียดนาม. *พัฒนาการเศรษฐกิจปริทรรศน์*, 12(1), 80-106.
- ธนันท์ บุนวรรณา. (2555). บทความปริทรรศน์: สถานภาพความรู้ว่าด้วยเรื่อง “ความสัมพันธ์ เวียดนาม-สหรัฐอเมริกา” ในวิทยานิพนธ์เวียดนาม. *วารสารสังคมลุ่มน้ำโขง*, 8(1), 63-93.

- ปิยะภิชิต์เดช เปลือยศรี และบุญยสุษฐ์ อเนกสุข. (2561). การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์
ในเวียดนาม: พัฒนาการและสถานภาพในปัจจุบัน. *วารสารคณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 10(1), 1-32.
- พาน เวียน มิ่ง สุข และสุเมธ แก่นมณี. (2558). การศึกษาความพึงพอใจของ
นักท่องเที่ยวต่อการบริการท่องเที่ยวในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามตอนกลาง.
วารสารวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ มข., 8(1), 75-90.
- An, D. T. (2021). Vietnam tourism after the COVID-19 pandemic: Looking back
and moving forward. In *Vietnam tourism seminar: Vietnam tourism,
recovery and development* (pp. 1-12). Nghe An province, Vietnam.
- Communist Party of Vietnam Online Newspaper. (2023). Ho Chi Minh City
welcomes nearly 5 million international visitors. Retrieved June
24, 2024, from <https://dangcongsan.vn/kinh-te-va-hoi-nhap/thanh-pho-ho-chi-minh-don-gan-5-trieu-luot-khach-quoc-te-656788.html>
- Cong an nhan dan online. (2023). Government issues Resolution to accelerate
sustainable tourism development. Retrieved June 23, 2024, from
<https://nhandan.vn/chinh-phu-ban-hanh-ngghi-quyet-day-nhanh-phuc-hoi-tang-toc-phat-trien-du-lich-hieu-qua-ben-vung-post753315.html>
- Dat, P. T. (2021). Financial policies to support vietnamese enterprises during
Covid-19 pandemic. *Journal of Finance - Marketing*, 65(5), 1-14.
- Economy and Urbanism. (2023). New visa policy, creating opportunities for
the tourism industry to attract international visitors. Retrieved June
24, 2024, from <https://kinhtedothi.vn/nut-that-visa-da-duoc-go-co-hoi-cho-nganh-du-lich-hut-khach-quoc-te.html>
- General Statistics Office. (2020). Socio-Economic Situation in the fourth quarter
and 2020. Retrieved June 22, 2024, from <https://www.gso.gov.vn/en/data-and-statistics/2021/01/socio-economic-situation-in-the-fourth-quarter-and-the-whole-year-2020/>

- General Statistics Office. (2019). Socio-Economic Situation in the fourth quarter and the whole year 2019. Retrieved June 24, 2024, from <https://www.gso.gov.vn/en/data-and-statistics/2020/01/socio-economic-situation-in-the-fourth-quarter-and-the-whole-year-2019/>
- Ho, H. Q. (2021). Improvement of the competitiveness of Vietnam tourism. *Journal of Economics and Development*, 283, 59-69.
- Hoa, T. V., Vu, J., & Thao, P. Q. (2020). Vietnam's sustainable tourism and growth: A new approach to strategic policy modelling. *National Accounting Review*, 2(4), 324-336.
- Hoang, P. T., Duc, T. H., & Anh, N. D. (2020). The impact of the Covid-19 pandemic on Vietnam's tourism industry and solutions to respond. *Journal of Economics and Development*, 274, 43-53.
- Hung, N. M. (2023). Sustainable tourism development in Vietnam. *Journal of Political Theory*, 539, 14-20.
- Long, P. H., & Anh, N. V. (2021). Covid-19: Context, impacts, lessons learned, tourism development trends and solutions and policies to recover the tourism industry. In *Vietnam tourism seminar: Vietnam tourism, recovery and development* (pp. 204-224). Nghe An province, Vietnam.
- National Assembly of Vietnam. (2022). It is necessary to soon complete policies directly related to tourism development. Retrieved June 27, 2024, from <https://quochoi.vn/hoatdongdbqh/Pages/tin-hoat-dong-dai-bieu.aspx?ItemID=71335>
- Phuong, L. T. T. (2023). Tourism development trends in Vietnam after the COVID-19 pandemic. *Journal of State Management Review*, 325, 40-44.
- Phuong, M. H. (2021). Vietnam Tourism - Trends and solutions for recovery in the context of safe adaptation to the Covid-19 epidemic. In *Vietnam tourism seminar: Vietnam tourism, recovery and development* (pp. 290-303). Nghe An province, Vietnam.

- Tradingeconomics.com. (2024). Vietnam tourist arrivals. Retrieved June 27, 2024, from <https://tradingeconomics.com/vietnam/tourist-arrivals>
- Truong, V. D., & Le, A. (2016). The evolution of tourism policy in Vietnam, 1960–2015. In *the Routledge handbook of tourism in Asia* (pp. 211-224). Routledge.
- Tuan, N. A. (2021). Trends, solutions for Vietnam's tourism recovery and development in the new context. In *Vietnam tourism seminar: Vietnam tourism, recovery and development* (pp. 370-381). Nghe An province, Vietnam.
- Vietnam National Authority of Tourism. (2021). Synthesize solutions and policies to support businesses and workers in the tourism industry affected by the Covid-19 epidemic. Retrieved June 26, 2024, from <https://vietnamtourism.gov.vn/post/37535>
- Vietnam National Authority of Tourism. (2019). Vietnam tourism through the ages. Retrieved June 25, 2024, from <https://vietnamtourism.gov.vn/post/33153>
- Vn Economy. (2023). Hanoi welcomes 4 million tourists in 2023. Retrieved June 25, 2024, from <https://vneconomy.vn/ha-noi-don-24-trieu-du-khach-trong-nam-2023.htm>
- World Travel and Tourism Council. (2021). Lessons learnt during COVID-19. Retrieved June 29, 2024, from <https://wtcc.org/Portals/0/Documents/Reports/2021/Lessons-Learnt-%20COVID-19.pdf?ver=2021-08-19-095731-037>
- Yen, N. H., Hung, P. X., & Hieu, T. H. (2021). Tourism and economic growth in Vietnam. *Journal of Economics and Management Science - JEMS*, 19, 1-16.